

Література

1. Волков А. Переклад // Лексикон Загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – С. 404.
2. Комиссаров В.Н. Теория перевода. – М.:ВШ, 1990. 253 с.
3. Михайленко В.В. Связность – категория текстообразующая – типы средств выражения // Проблемы лингвистического анализа текста и лингводидактические задачи. Тезисы к 7-му зональному научному совещанию Восточно-Сибирского региона. Ч.П.– Иркутск, 1983. С. 14-15.
4. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. – М.: Наука, 1988. – 214 с.
5. Richards Jack C., Platt John, Platt Heidi. Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics. – Edinburgh Gate, Harlow: Longman Group UK Limited, 1999. – 423 p.

Пермінова А.В.

Чернівецький національний університет

ПОЕЗІЯ СІЛЬВІЇ ПЛАТ У ПЕРЕКЛАДАХ ОКСАНИ ЗАБУЖКО

Поетичний переклад – це дзеркало, в якому читач у першу чергу бачить себе на тлі думок і почуттів поета; дзеркало, яке відображає внутрішній світ автора оригіналу. В ідеалі перекладач не повинен поміщати власний образ у створюване ним відображення, залишати своє “я” за його межами у вигляді рамки. Ця рамка може виконувати роль лише опори для дзеркала, а може стати справжнім витвором мистецтва. Саме так варто оцінити поезію Сільвії Плат в українських перекладах Оксани Забужко.

Переклад поетичного твору є модифікацією герменевтичного кола, яке описує шлях розуміння автора через структуру його творів і, навпаки, осягнення символічних нашарувань поетичного простору через внутрішній світ творця.

Поезія Плат є чи не ідеальним матеріалом для перекладу. Її деколи зовсім недбалій стиль є доказом прагнення бути максимально простою й традиційною в плані вираження. Функція форми в дихотомії “форма-зміст” полягає лише в полегшенні сприйняття читачем трансцендентних матерій. Форма її віршів – це тілесна оболонка, крізь яку прагне прорватися вища субстанція. Не добираючи слів, зухвало ставлячись до зовнішньої маніфестації змісту, Плат має за звичку обривати вірші на півдумці. Традиційність, простота форми поезії Плат не єдині помічники праці перекладача. Поезія Плат – це суцільний гротеск, нашарування антиномій. Вона наче зумисне уникає напівтонів,

намагаючись досягти максимальної чіткості й прозорості думки.

Оксана Забужко не тільки володіє високим рівнем фонових знань, необхідних для створення адекватного перекладу, але й надзвичайно тонко відчуває віршову матерію першотворів. Переклади Забужко відрізняються наявністю “невловно струмуючого елемента гри”, необхідного для того, щоб причарувати читача. Пуп’янки думок Сільвії Плат розкриваються на поетичних гілках творів української поетеси. Тому Оксана Забужко часто вдається до декомпресії синтагматичних відрізків оригінальної поезії.

Образна строкатість поезії Сільвії Плат спонукає Забужко до введення оригінальних метафор, що сприяють збільшенню образної та сенсорної концентрації цільових текстів. Її варіанти перекладів таких слів та словосполучень, як “shadowy thing” – “істота, зіткана з тіней”, “blind to the world” – “чернечо-сліпий до світу”, “moonwhite face and ill” – “обличчя місячнохворого”, “stare all around” – “оскільки поглядом” є чудовими перекладацькими знахідками, які експлікують настрої поезії Сільвії Плат, додаючи оригінальним віршам витонченості, яскравості, що, однак, нерідко суперечить сучасним вимогам до адекватного перекладу.

Поетичний світ Сільвії Плат у дзеркалі перекладів Оксани Забужко нерідко знає певної стилізації, що робить американську авторку близькою, зрозумілою українським читачам.

Оксані Забужко вдається відтворити неповторну своєрідність поетики Сільвії Плат, що проростає з глибинного суто жіночого психофізичного світосприйняття. Цим пояснюється й вибір української авторки таких творів для перекладу, як “Barren Woman” – “Неплідна”, “Widow” – “Вдова”, “Mary’s Song” – “Пісня Діви Марії”. Жіноча тема живить українську співавторку яскравими образами. Слід зазначити, що нерідко рядки поезії Сільвії Плат набувають у перекладах Оксани Забужко виразно феміністичного звучання.

Особливістю перекладацького почерку Оксани Забужко є вміння адекватно відтворити конотативний компонент значення лексичних одиниць першотвору, досягти високого ступеня образної пластичності, зберегти символіку першотвору, вдаючись до різних перекладацьких трансформацій.

Руснак Н.О., Томусяк Л.М.

Чернівецький національний університет

КОГНІТИВНИЙ АСПЕКТ ДІАЛЕКТНОГО ТЕКСТУ

Характерна риса сьогодення – пошанування діалектів і посилення інтересу мовознавців до проблем, пов’язаних з ними,